

СТАНОВИЩЕ

за научната продукция на д-р Елица Стайкова Дубарова-Петкова,
участник в конкурс за академичната длъжност „Доцент”
в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, 2.1. Филология
(Западноевропейска литература),
обявен в ДВ, бр. 97/ 21.11.2023 г.,
изготвено от проф. д-р.ист.н. Диана Атанасова Радойнова, вътрешен член на
състава на Научно жури, назначено със Заповед № № РД 433/28.12.2023 г. на
Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“-Бургас

I. Данни за конкурса: Д-р Елица Стайкова Дубарова-Петкова е единствен кандидат в обявения конкурс. Конкурсната процедура е надлежно спазена и съответства на ЗРАСРБ и на Правилника за приложението му в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“-Бургас. Кандидатката покрива и надхвърля минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”, предвидени в ЗРАСРБ и в Правилника за приложението му на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“-Бургас (770 т. при изискуеми 400 от ЗРАСРБ и 700 – в Правилника на обявения конкурса Университет). При запознаването с публикациите на кандидатката не се откриват данни за плагиатство.

II. Данни за кандидата.

Единствената участничка в конкурса, д-р Елица Дубарова-Петкова, има сериозна професионална и научна биография. Тя завършва Гимназията за чужди езици „Васил Левски“ в Бургас с изучаване на немски и руски език през 1994 г., а през 1999 г. – Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, специалност „Българска филология“. През 2009 г. защитава дисертация за придобиването на образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност 05.04.06 (Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия).

В периода 1999 – 2003 г. е хоноруван асистент по Западно-европейска литература в Бургаски свободен университет, от 2009 г. е на длъжност

„Асистент“ по същата дисциплина в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, а от 2010 г. заема длъжността „Главен асистент“.

III. Описание на научните трудове на д-р Елица Дубарова-Петкова.

Научните текстове, с които д-р Елица Дубарова-Петкова участва в конкурса за академичната длъжност „Доцент“, са следните:

1. Монографии.

А/ Хабилитационен труд.

Хабилитационният труд на д-р Елица Дубарова-Петкова, „Метанаративни техники в изграждането на романа „Човекът без качества“ от Роберт Музил. Бургас. Изд. Либра Скорп. 2023. (228 с.), ISBN 978-954-471-992-0 е разположен в полето на нейните основни научни интереси – към немскоезичната западноевропейска литература от ново време. Самият избор на Дубарова на този екстраординарен, много ексцентричен и труден за прочит и анализ автор, вече доказва нейния изискващ приветствия хъс да се пребори с научни предизвикателства, които не са „лъжица за всяка уста“. Още по-сложни прави нещата избраният от нея интерпретативен анализ не на самата наративна тъкан, а на метанаративните техники: есеизъм и цитатност, чрез които се подлагат на критично-иронично трактуване смятани за аксиоматични философско-литературни концепции. С този сериозен текст Дубарова си поставя за цел да изследва отвъдестетическите техники на Музил: дискредитиране на менталния скепсис за цивилизационното бъдеще и експериментиране с екстралитературни инструменти за постигане на позитивен духовен конструкт, в центъра на който стои Човекът, отворен към нови потенции. В крайна сметка авторката успява убедително да докаже първоначално провокативния си възглед за не-утопичния заряд на романа на Музил „Човекът без качества“ в разрез с утвърдената за него литературоведческа аксиологична трактовка, но без да се отрича позитивистичния му философско-концептуален заряд.

Б/ Публикувана монография.

През 2023 г. д-р Дубарова-Петкова публикува и монография на базата на своя вече защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "Доктор" под заглавие „Поетология на осъществяването в романа „Хайнрих фон Офтердинген“ от Новалис. Аспекти на приемственост и

отдалечаване от традицията на Bildungsroman-a.“. Бургас. Изд. Либра Скорп 2023. (216 с.). ISBN 978-954-471-993 7. И с този текст Дубарова се проявява като оригинален анализатор на литературни текстове, избягващ утвърдените пътища на интерпретиране и оформящ своя собствена опция. Доколкото повечето литературоведи трактуват Новалис и по-специално романа му "Хайнрих фон Офтердинген" като текст, разположен в хронологичната рамка на ранния романтизъм с всички произтичащи от това предпоставености и нагласи, то Дубарова успява да открие множество модернистични черти на новалисовата проза, които в известен смисъл дори опозиционират на прескрипциите на Bildungsroman-a от края на 18 в. и на неговата изразена дидактика. Според авторката поетологията на осъществяването се разгръща както в художествения свят на Новалис, така и в съпреживяващия читателски дискурс, като ментално изграждане и пребиваване в изконно постулирания като потенциално достижим свят на хармонията, любовта и романтичната изтънченост.

2. Статии:

Д-р Елица Дубарова-Петкова представя за участие в конкурса 28 броя научни статии и 2 студии. От тях 3 са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както следва: „Петя Дубарова – феноменално и феноменологично битие“ (2016), „Серапионова следа в последния разказ на Хофман – „Ъгловият прозорец на братовчеда“ (2022) и „Техники на проглеждането. Наблюдения върху наративните и теоретични измерения на „оптиката“ при Хофман и Музил („Ъгловият прозорец“ и „Триедер“) (под печат).

Тя представя за конкурса също така и 2 студии и 25 броя статии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Някои от тях представляват разгърнати теоретизации на модерни концепции в литературознанието, частично апробирани върху емпиричен материал: („Критикът като писател“ (2009), „За естествената неща“ (2010), „ От езиковата фриволност до езиковата уместност“ (2016), „Другите състояния“ (2017), „Литературният музей – зона на партиципация“ (2018), „Раждат ли социалните мрежи литература?“ (2018).

Други са в сравнително рамкираната посока на изследване на съвременната българска поезия („Петя Дубарова като преводач“ (2013),

„Субтилност и тънкост в „Тънка книжка“ на Екатерина Йосифова“ (2014), „Петя Дубарова – феноменално и феноменологично битие“ (2016), „Посвещението – от ендоцепта до концепта“ (2022).

С научното израстване и съзряване на Дубарова обаче все повече акцентът на публикациите ѝ започва да се измества към немскоезичната проза на двама емблематични, но и много трудно „смилаеми“ автори – Новалис и Музил. Статиите ѝ „Тоталитет и дисоциираност. Отново в търсене на целостта. За близостта между „Чудната история на Петер Шлемил“ и „Човекът без качества“ (2012), „Петя Дубарова и Новалис, денят и нощта - за една романтична сизигия“ (2012), „Семантическият потенциал окказионализма «Какания» в романа Роберта Музиля «Человек без свойств»“ (2015), „Между парциалното и цялостното битие на човека без качества в романа на Музил «Човекът без качества»“ (2015), „Клиничен и утопичен смисъл на инцеста в романа на Музил „Човекът без качества“ (2015), „Ирония как път к оздоровлению человечества в романа Роберта Музиля «Человек без свойств»“ (2016), „Дистопията на езика в романа на Музил „Човекът без качества“ (2018), „Есеизмът в романа „Човекът без качества“ като метанаративна стратегия“ (2023) бележат едно респектиращо с упоритостта си и задълбочеността си разнищване на тези автори, при това не в лоното на казионния литературоведски анализ, а чрез филтрирането им през дискурсивните практики на металитературни сфери и понятийни кръгове.

Въобще онова, което прави научния принос на Дубарова иновативен и респектиращ, е движението на нейните ментални и емоционално-рефлексивни дирения по тънките изобари на границите между класическото литературознание и допиращите се до него (в известен смисъл и навлизаци в него) проблемни полета на психоанализата, културалната антропология, митопоетиката и трансцендентната философия. Това ражда научен корпус от текстове с авангардна интердисциплинарност, иновативна анализаторска техника и внушителна с нетрадиционността си оптика.

Научната продукция, с която д-р Елица Дубарова-Петкова встъпва в конкурса за придобиване на академичната длъжност „доцент“, има категорични и неоспорими приносни качества.

IV. Други научни реализации на д-р Елица Дубарова.

1.Цитирания и позовавания.

Д-р Дубарова е посочила при кандидатстването си за академичната длъжност „доцент“ общо 16 броя цитирания на нейни научни публикации. Сред тях 2 броя са в научни издания, реферирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 8 броя – в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 6 броя – в нереферирани списания с научно рецензиране. Цитиранията са по същество и в тях нейните текстове са обект на позитивна оценка и позоваване.

2.Участие в научни проекти.

Кандидатката има общо четири участия в научно-изследователски проекти: в един европейски, в един национален, в който е координатор на проекта и в два вътрешноуниверситетски.

3. Преподавателска дейност.

Предвид характера на конкурса – за заемане на академичната длъжност „Доцент“ е необходимо да се отбележи и изискуемата преподавателска ангажираност на д-р Дубарова. Тя преподава две задължителни дисциплини: „Антична литература“ и „Западноевропейска литература“, както и една избираема – „Психоаналитична критика и литература“ в две бакалавърски специалности: „Българска филология“ и „Педагогика на обучението по български език и литература“. В магистърска програма „Езикът и литературата – културологични проекции“ тя води и още една задължителна дисциплина – „Романтическа символика в литературата на 20-ти век“.

Автор е и на учебното помагало „Щрихи към някои проблеми на античната и западноевропейската литература“. 2013. Бургас. Изд. Либра Скорп. ISBN: 978-954-471-209-9.

Също тъй в рамките на преподавателската си практика тя е научен ръководител на двама успешно защитили дипломанти в ОКС „Бакалавър“ и на шестима – в ОКС „Магистър“.

V.Заклучения и препоръки. Обглеждането на научната биография, научната продукция и другите научни реализации на д-р Елица Дубарова - Петкова дава основание за положителна оценка на нейната цялостна преподавателска, научно-изследователска и научно-публикационна дейност.

Този факт, както и увереността в стриктното спазване на конкурсната процедура съобразно регулиращата нормативна уредба, ми дават основание да изразя становище: на д-р Елица Дубарова-Петкова да бъде присъдена академичната длъжност „Доцент” в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, 2.1. Филология (Западноевропейска литература). Убедено препоръчвам и на останалите колеги, включени във високоуважаемото Научно жури за конкурса, да дадат своя положителен вот за присъждането на академичната длъжност „доцент” на д-р Елица Дубарова- Петкова.

27.02.2024 г.

Проф. д.ист.н. Диана Радойнова